

Силабус курсу

Фінанси підприємств

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма «Фінанси»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент **Костецький Володимир Володимирович**

Контактна інформація

v.kostetskyi@wunu.edu.ua
kvv.scales@gmail.com

+380673543388

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінанси підприємств» спрямована на формування у студентів базових знань з теорії і практики господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, аналізу системи показників, що її характеризують, процесів формування, розподілу і використання фінансових, виробничих та трудових ресурсів, фінансового прогнозування та планування, здійснення фінансової діяльності та організації фінансової роботи на підприємстві.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Теоретичні основи фінансів підприємств	Знати економічну термінологію, вміти пояснювати базові концепції фінансів. Володіти практичними навичками зі застосування методичного інструментарію управління підприємством	Тести, питання
2 / 1	2. Організація грошових розрахунків підприємств	Знати особливості організації грошових розрахунків підприємств. Давати характеристику сутності та порядку проведення готівкових і безготівкових розрахунків підприємства. Розуміти значення розрахунково-платіжної дисципліни для підприємства.	Тести, питання
2 / 2	3. Грошові надходження підприємств	Здобути навички управління вхідними грошовими потоками на підприємстві. Вміти застосовувати методи оптимізації грошових потоків підприємства.	Тести, питання, задачі
4 / 1	4. Формування та розподіл прибутку.	Розуміти сутність прибутку підприємства та процесів його розподілу. Набути навичок з обчислення планової суми прибутку від основної діяльності підприємства. Вміти розраховувати показники рентабельності діяльності підприємства та давати оцінку її кінцевим фінансовим результатам.	Тести, питання, задачі

2 / 1	5. Оподаткування підприємств	Вміти самостійно давати оцінку податковій системі України. Навчитися обчислювати суму податків і зборів, які сплачує підприємство за результатами своєї діяльності.	Тести, питання, задачі
2 / 1	6. Оборотні активи підприємств	Сформувати вміння застосувати системний підхід до управління оборотними активами підприємства.	Тести, питання, задачі
2 / 1	7. Кредитування підприємств	Оцінювати зовнішні джерела фінансування діяльності підприємств. Вміти визначати основні тенденції фінансування та фактори, які впливають на їх пріоритетність.	Тести, питання, задачі
2 / 2	8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	Розуміти економічний та матеріально-речовий зміст основних засобів підприємства. З'ясувати окремі аспекти відтворення основних засобів підприємства. Навчитися визначати показники стану і ефективності використання основних засобів підприємства. Вміти застосовувати методи розрахунку амортизаційних відрахувань.	Тести, питання, задачі
4 / 1	9. Оцінювання фінансового стану підприємств	Володіти практичними навичками з правового та інституційного забезпечення оцінювання фінансового стану підприємств. Вміти описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	Тести, питання, задачі
2 / 1	10. Фінансове планування на підприємствах	Розуміти зміст фінансового планування на підприємствах. Набути навичок проведення розрахунків із застосуванням наукових методів фінансового планування. Вміти розробляти фінансові плани підприємства.	Тести, питання, задачі
4 / 2	11. Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємств	Володіти практичними навичками щодо виявлення симптомів фінансової кризи на підприємстві та методичним інструментарієм управління фінансовою санацією підприємства. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. Знати порядок урегулювання господарських спорів, економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств.	Тести, питання, задачі

Літературні джерела

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
5. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
6. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1. «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (із змінами та доповненнями).
8. Бегун С. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах воєнного стану. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2022. № 4. С. 36-42.
9. Бровко Л. І., Бровко Є. І., Крижановський О. О. Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності. Економіка та держава. 2019. № 9. С. 57-63.
10. Вівчар О. Й., Кос Т. Ю. Сучасні методи оцінювання фінансової стійкості підприємства. Молодий вчений. 2023. № 4. С. 115-119.
11. Житар М. О., Ярова Л. С. Елементи механізму підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства. Бізнес Інформ. 2020. № 11. С. 347-355.
12. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей / За заг. ред. д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. Київ: Алерта, 2019. 216 с.
13. Ковальчук Н. О., Михайлюк А. В. Фінансове планування в компанії. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 1. С. 23-27.
14. Косарева І. П., Папірний О. В. Формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 5(16). С. 281-285.
15. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
16. Пігуль Н. Г., Семенець В. П. Сутність та значення санації підприємства в сучасних умовах господарювання. Економіка і суспільство. 2020. № 21. С. 86-92.
17. Ромашко О. М., Неміш Ю. В. Практичні аспекти оцінювання фінансових ресурсів підприємства. Проблеми економіки. 2020. №2. С. 288-294.
18. Рубан О. О. Окремі аспекти захисту прав кредиторів під час процедури банкрутства. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. Вип. 2. С. 49-52.
19. Рузакова О. В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 2. Т. 1. С. 7-13.
20. Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф. Фінанси підприємств: навч. посібник Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
21. Смолич Д. В., Тимошук І. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та модель управління в сучасних умовах господарювання. Економічний простір. 2020. № 153. С. 75-82.
22. Сокурєнко В. В., Швець Д. В., Бортник С. М., Ткаченко С. О. Фінанси підприємств : підручник. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
23. Стащук О. В., Шептицька Л. Р, Крижанівський С. О. Особливості формування прибутку на підприємстві. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 49. С. 291-296.
24. Стратійчук В. М., Новак І. Г. Сутність та класифікація трудових ресурсів підприємства. Приазовський економічний вісник. 2020. Вип. 6(23). С. 146-150.
25. Хохлов М. П., Щербань О. Д. Поняття оборотних активів підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 31. С. 409-414.
26. Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В., Линьова А. С. Особливості оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 32. С. 372-385.
27. Чепка В. В., Свідерська І. М., Гавриленко Ю. О. Фінансовий стан підприємства: теоретичні основи. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 19-20. С. 96-102.
28. Шарко М.В., Прохорчук С. В., Адвокатова Н.О. Класифікація основних засобів підприємства в умовах невизначеності як джерело обліково-аналітичної інформації. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного. Сер.: Економічні науки. 2019. № 2(40), С. 171-177.
29. Юдіна С. В., Злобіна К. С., Нестеренко С. В. Роль економічних прогнозів на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2020. Вип. 33. Ч. 2. С. 134-138.
30. Ярошевич Н. Б. Фінанси диверсифікованих підприємств: навч. посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2023. 327 с.

31. Ashar J. What are the main activities in corporate finance? Financial director. 2019. November 8. URL: <https://www.financialdirector.co.uk/2019/11/08/what-are-the-main-activities-in-corporate-finance/>
32. Dorothy S. Lund, Natasha Sarin The Cost of Doing Business: Corporate Crime and Punishment Post-Crisis. Faculty Scholarship at Penn Law. 2020. #2147. URL: https://scholarship.law.upenn.edu/faculty_scholarship/2147
33. Jun Chen, Tao-Hsien Dolly King, Min-Ming Wen Non-executive ownership and private loan pricing. Journal of Corporate Finance. 2020. Vol. 64. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0929119920300821>
34. Tuovila A., Brock T., Kvilhaug S. Bankruptcy. Investopedia. 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/b/bankruptcy.asp>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів КПІЗ; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних та групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси підприємств» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Усне опитування, тестування під час заняття (5 тем по 5 балів – макс. 25 балів) 2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 25 балів. 3. Письмова робота – макс. 50 балів.	1. Усне опитування, тестування під час заняття (6 тем по 5 балів – макс. 30 балів) 2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 20 балів. 3. Письмова робота – макс. 50 балів.	1. Написання КПІЗ, яке включає вибір варіанту та розв'язання практичних завдань – макс. 50 балів. 2. Тренінг – макс. 30 балів 3. Захист КПІЗ – макс. 20 балів

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

5 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується фінансовою термінологією;
- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування фінансовою звітністю суб'єкта господарювання та її ґрунтовного аналітичного опрацювання.

4 бали ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;
- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю.

3 бали ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

2 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1 бал ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;
- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом